	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 1 з 9</i>

ПОЛІТИКА

використання штучного інтелекту

в освітньому процесі та науковій діяльності

Західноукраїнського національного університету

Тернопіль 2025

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 2 з 9</i>

РОЗРОБЛЕНО

Західноукраїнським національним
університетом

ВНЕСЕНО

Бібліотекою ім. Л. Каніщенка

РОЗГЛЯНУТО ТА
СХВАЛЕНО

Вченою радою Західноукраїнського
національного університету
Протокол № 4 від 19 грудня 2025 р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Західноукраїнського
національного університету № 6 від 8
січня 2026 р.

УПРОВАДЖЕНО

Вперше

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 3 з 9</i>

Західноукраїнський національний Університет визнає академічну доброчесність важливою передумовою здійснення якісної освітньої та наукової діяльності, забезпечення на цій основі довіри до результатів навчання і наукових досягнень студентів, педагогічних та науково-педагогічних працівників ЗУНУ.

1. Основні терміни та їх визначення

Автор – фізична особа, яка своєю працею або у співпраці з іншим автором (іншими авторами) створила академічний твір (частину твору) чи навчальну роботу (частину навчальної роботи);

Академічна доброчесність – сукупність цінностей, принципів і заснованих на них правил, якими мають керуватися суб'єкти академічної діяльності під час провадження такої діяльності;

Академічний твір – результат оригінального інтелектуального творіння автора (авторів) у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, іншого наукового видання, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством;

Велика мовна модель (ВММ) [Large language model (LLM)] – клас мовних моделей, які використовують алгоритми глибокого навчання та навчаються на великих наборах даних, що можуть містити не тільки текст, а й інші модальності (зображення, аудіо тощо).

Галюцинування [Hallucination] – феномен, за якого результат роботи системи генеративного ШІ містить неточну або хибну інформацію, що оманливо представлена як достовірна.

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 Сторінка 4 з 9

Генеративний ІІІ [Generative Artificial Intelligence, generative AI] — це підкатегорія систем, які створюють синтетичний контент (текст, зображення, аудіо, відео) на основі обробки вхідних даних, імітуючи творчі процеси людини.

Дипфейк (глибока підробка) [Deep fake] – контент, згенерований або відредагований за допомогою ІІІ, який нагадує реальних людей, об’єкти, місця, інші сутності чи події та вводить в оману щодо справжності або правдивості.

Запит (промпт) [Prompt] – вхідний текст, інструкція або завдання для системи ІІІ, на які система має відреагувати шляхом генерування контенту.

Навчальна робота – результат виконання здобувачем освіти навчального завдання (навчальних завдань), відображений у текстовій, візуальній, аудіовізуальній, цифровій чи іншій формі;

Оприлюднення – будь-яка дія автора академічного твору, що робить академічний твір доступним для інших осіб;

2. Мета впровадження

Мета впровадження Політики використання штучного інтелекту в освітньому процесі та науковій діяльності Західноукраїнського національного університету – забезпечення етичного та відповідального використання ІІІ, дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним персоналом та здобувачами вищої освіти, розуміння можливостей інструментів генеративного штучного інтелекту й усвідомлення його ризиків, гарантування прозорості щодо використання ІІІ та підвищення якості освіти.

3. Визнання авторства академічного твору

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 5 з 9</i>

Автором (співавтором) академічного твору, наданого в текстовій формі, є особа, яка одночасно відповідає таким критеріям:

1) зробила суттєвий внесок у створення академічного твору, зокрема розробила методологію та/або методика дослідження, зби́рала вихідні дані (частину таких даних), провела експериментальне дослідження, розробила та/або дослідила модель, виконала теоретичний аналіз, розрахунки та/або інтерпретацію даних та/або написала академічний твір або його частину;

2) ухвалила (погодила) остаточну редакцію академічного твору перед його оприлюдненням;

3) згідна нести відповідальність за текст і результати, що містяться в академічному творі.

Особа, яка не брала участі у створенні академічного твору, не може бути зазначена як автор цього академічного твору. Особа не може вважатися автором академічного твору (частини академічного твору), якщо він сформований (згенерований) за запитом особи комп'ютерною програмою в автоматичному режимі. При використанні в академічному творі частин, сформованих (згенерованих) комп'ютерними програмами, цей факт має бути зазначений автором (авторами) із зазначенням методики формування (генерування) або посиланням на відповідну комп'ютерну програму чи її опис.

4. Політика використання ШІ в освітньому та науковому процесі ЗУНУ

Оскільки, при написанні дисертаційної, кваліфікаційної роботи чи створенні іншої категорії академічного тексту її автори мають продемонструвати відповідний рівень своєї кваліфікації, то даною Політикою не рекомендовано використовувати штучний інтелект у якості основного чи єдиного засобу отримання результатів при:

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1-2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 6 з 9</i>

- написанні дисертаційних, інших наукових, а також кваліфікаційних та курсових робіт. Роботи мають містити власні обґрунтування та міркування з конкретного питання. Для авторів це самостійна творча робота описового, аналітичного, критичного характеру, тому згенерований ШІ текст, що не містить власних міркувань, аналізу і критики, не може бути представлений як авторський;
- виконанні завдань, що підлягають оцінюванню (контрольні заходи поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії);
- виконанні розрахункових, творчих та інших завдань. Генеративні платформи загального призначення можуть виконувати прості обчислення на рівні арифметичних дій та нескладні перетворення, тому розв'язування задач та виконання розрахункових робіт може містити логічні помилки, суперечності. Для розрахунків краще використовувати інструменти які призначені для проведення таких розрахунків.

Технології ШІ можуть бути використані лише для покращення читабельності, емпіричної аргументованості та мови написання роботи, а не для генерування ключових авторських завдань, мети, дослідницьких питань, висновків та рекомендацій. Застосування цих технологій має відбуватися під наглядом і контролем людини, а всю роботу слід ретельно перевіряти та редагувати, оскільки ШІ може генерувати результати, які можуть бути не правдивими, неповними чи упередженими.

При написанні кваліфікаційних та курсових робіт факт використання ШІ повинен бути зазначеним в роботі у розділі «Декларація доброчесності» із вказуванням назви інструменту, характеру його використання та величини структурної частки матеріалу, згенерованого ШІ і включеного в текст роботи.

Західноукраїнський національний університет залишає за собою право перевіряти дисертаційні, кваліфікаційні, курсові та інші роботи здобувачів вищої

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Канищенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 7 з 9</i>

освіти на ознаки тексту згенерованого системами генеративного штучного інтелекту.

5. Політики використання ШІ для редакцій наукових журналів ЗУНУ

Політика редакційних колегій щодо використання штучного інтелекту дозволяє використовувати генеративний штучний інтелект та технології за допомогою штучного інтелекту в процесі написання наукової статті, але лише для покращення читабельності, емпіричної аргументованості та виправлення граматичних помилок своєї статті та з відповідним розкриттям інформації.

Автори несуть повну відповідальність за зміст, достовірність і оригінальність усіх матеріалів, створених із застосуванням ШІ.

Автори повинні розкривати у своїх рукописах випадки використання штучного інтелекту та технологій, що підтримуються штучним інтелектом. Використання ШІ повинно бути зазначеним в опублікованій роботі із вказуванням назви інструменту, характеру його використання та величини структурної частки матеріалу, згенерованого ШІ і включеного в текст публікації.

Автори не повинні вказувати штучний інтелект та технології, що підтримуються штучним інтелектом, як автора чи співавтора, а також цитувати штучний інтелект як автора. Авторство передбачає обов'язки та завдання, які можуть бути покладені та виконані лише людьми.

Поданий рукопис має розглядатися як конфіденційний документ. Редактори не повинні завантажувати поданий рукопис або будь-яку його частину в інструмент генеративного штучного інтелекту, оскільки це може порушити конфіденційність та права власності авторів, а також, якщо стаття містить особисту інформацію, може порушити права на конфіденційність даних. Ця вимога конфіденційності поширюється на всі повідомлення про рукопис, включаючи будь-які повідомлення або листи з рішеннями, оскільки вони можуть містити конфіденційну інформацію про рукопис та/або авторів. З цієї причини

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 8 з 9</i>

редактори не повинні завантажувати свої листи в інструмент штучного інтелекту.

Управління редакційною оцінкою наукового рукопису передбачає відповідальність, яку можна покласти лише на людей. Генеративний штучний інтелект або технології, що підтримуються штучним інтелектом, не повинні використовуватися редакторами для допомоги в процесі оцінювання або прийняття рішень щодо рукопису, оскільки критичне мислення та оригінальна оцінка, необхідні для цієї роботи, виходять за рамки цієї технології, і існує ризик того, що технологія призведе до неправильних, неповних або упереджених висновків щодо рукопису. Редактор несе відповідальність за редакційний процес, остаточне рішення та повідомлення про нього авторам.

Політика використання ШІ для редакцій наукових журналів ЗУНУ визначає, що авторам дозволено використовувати генеративний штучний інтелект та технології за допомогою штучного інтелекту в процесі написання перед поданням статті, але лише для покращення читабельності, емпіричної аргументованості та виправлення граматичних помилок своєї статті та з відповідним розкриттям інформації. Якщо редактор підозрює, що автор або рецензент порушив Політику щодо використання штучного інтелекту, він повинен повідомити про це редакційну колегію.

Рецензенти не повинні завантажувати поданий рукопис або будь-яку його частину в інструмент генеративного штучного інтелекту, оскільки це може порушити конфіденційність та права власності авторів, а якщо стаття містить особисту інформацію, може порушити права на конфіденційність даних. Ця вимога конфіденційності поширюється на звіт рецензента (рецензію), оскільки він може містити конфіденційну інформацію про рукопис та/або авторів. З цієї причини рецензенти не повинні завантажувати свою рецензію в інструмент штучного інтелекту.

	Міністерство освіти і науки України Західноукраїнський національний університет	Пол-17-0001/1- 2026
	<i>Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ</i>	Редакція 01 <i>Сторінка 9 з 9</i>

Редакційна колегія має дотримуватися найвищих стандартів доброчесності в процесі рецензування отриманого рукопису. Рецензування наукового рукопису передбачає відповідальність, яку можна покласти лише на людей. Рецензенти не повинні використовувати генеративний штучний інтелект або технології за допомогою штучного інтелекту для сприяння науковому огляду статті, оскільки критичне мислення та оригінальна оцінка, необхідні для рецензування, виходять за рамки цієї технології, і існує ризик того, що ця технологія призведе до неправильних, неповних або упереджених висновків щодо рукопису. Рецензент несе відповідальність за зміст рецензії.

Редакції наукових журналів ЗУНУ самостійно визначають порогове значення структурної частки внеску ШІ в загальному обсязі контенту авторів публікацій.

6. Прикінцеві положення

Політика використання штучного інтелекту після її схвалення вченою радою ЗУНУ вводиться в дію наказом ректора.

Зміни та доповнення до Політики оформляються шляхом викладення її у новій редакції та затверджуються в тому ж порядку, що й сама Політика.